

HISTORISCHE KRING Baerne N I E U W S B R I E F

APRIL 2024

Eind april. Met een paar weken vakantie voor de kinderen, Koningsdag en 4 en 5 mei worden het een paar drukke weken. Maar er moet ook tijd zijn om er in dit voorjaar op uit te gaan. Op de website van de Historische Kring kunt u al verschillende historische wandelingen vinden, maar sinds kort gaan de leden van de Wandelingscommissie ook zelf op pad. Met een groep belangstellenden of met een groep leerlingen van de Gaspard de Colignyschool bijvoorbeeld. Machteld Olthof schreef hiervan een verslag. Maar in deze Nieuwsbrief leest u ook over kastelen, de midgetgolfbaan, een vossenjacht en de tentoonstelling over 150 jaar spoor in Baarn. En natuurlijk kunt u ook een mooie foto maken voor de fotowedstrijd.

Met een terugblik op de uitgereikte Meester Pluimprijs, de Algemene Ledenvergadering, een In Memoriam en het voorstellen van Klaas Boer is deze Nieuwsbrief weer vol.

Er is in Baarn genoeg te doen en te beleven.

Ans van Egdome en Martin Hoogendoorn

Rectificatie

De lezing "Baarn voor het eerst in beeld" van Sander Wassing wordt op **30 april a.s. om 20.00 uur** gehouden in de Herberg van Paulus. De datum stond helaas verkeerd vermeld in de Nieuwsbrief van maart. Excuses hiervoor.

Algemene Ledenvergadering Historische Kring Baerne

"Bestuur Baerne op sterkte"

De Historische Kring Baerne is haar jubileumjaar voortvarend van start gegaan. Met het aantreden van glas in lood restaurateur Klaas Boer is de functie van secretaris ingevuld. Hij volgt Machteld Olthof op. Laatstgenoemde blijft op diverse fronten actief voor Baerne. Ans van Egdome (communicatie), Lisette Kuizinga (Oudheidkamer) en Jan van der Laan (archeologie) werden herbenoemd voor een periode van 3 jaar. Anja van Gelder stort zich op de ledenadministratie.

Voor een algemeen bestuurslid wordt nog een kandidaat gezocht.

Baerne financieel gezond

In financieel opzicht staat Baerne er ook goed voor, de begroting 2024 is sluitend, gaf penningmeester John Boers aan.

Moeiteloos gingen de aanwezige leden akkoord met het verhogen van de contributie van 21 naar 22,50 euro. Baerne heeft 728 leden. De penningmeester 'gaat op naar de 750 leden dit jaar.' Aan bod kwamen verder de uitgebreide activiteiten van de Historische Kring Baerne, zoals de oude begraafplaats, de werkgroepen archeologie, excursie, genealogie, kunstaankoop en wandelingen, straatnamen en ruimtelijke ontwikkeling. Over de toekomstige huisvesting had de voorzitter niets veelbelovends te melden.

Lezing Trier en Badhotel

Voor de leden van de Historische Kring hield René van Hal na de pauze een lezing. Centraal stonden het vroegere hotel Trier en het door brand verwoeste badhotel in het Prins Hendrikpark. Alleen het torentje, door architect Berlage ontworpen, staat er nog. Interessant was de band van deze hotels in de dertiger jaren van de vorige eeuw met de Koninklijke familie.

© APRIL 2024 - HKB/Ans van Egdome

Dag van het Kasteel

De *Dag van het Kasteel* is een jaarlijks evenement waarbij kastelen en buitenplaatsen in Nederland in de schijnwerpers worden gezet. Tijdens dit evenement openen meer dan 100 locaties hun poorten voor het publiek. Dit jaar vindt de *Dag van het Kasteel* plaats tijdens het Pinksterweekend van 17 t/m 20 mei 2024. Het thema van dit jaar is "Aan Tafel!"

Eén van de belangrijkste aspecten van het leven en van cultuur is eten. Zonder eten is er geen leven mogelijk wat ervoor zorgt dat een groot gedeelte van het leven in het teken staat van voedsel. Dit was zeker ook het geval bij kastelen en buitenplaatsen. Ze hadden bijvoorbeeld vaak hun eigen moestuinen, enorm veel keukenpersoneel, uitgebreide tafeletiquette en prachtige serviezen. Eten was niet alleen noodzakelijk maar ook een luxe en een manier om met hun rijkdom te kunnen pronken.

Als je geïnteresseerd bent in geschiedenis, architectuur en culinaire tradities dan is de *Dag van het Kasteel* een uitgelezen kans om kastelen en buitenplaatsen te bezoeken en meer te leren over hun rijke verleden. Deelnemende locaties staan op de website www.dagvanhetkasteel.nl

Vossenjacht op 18 mei

Op 18 mei organiseert de HKB in het kader van het jubileumjaar een Vossenjacht voor de jeugd. 7 historische figuren lopen rond op diverse plaatsen in het dorp, en de kinderen moeten ontdekken wie het zijn door deze mensen vragen te stellen. Zo probeert de Historische Kring Baerne kinderen meer te leren over hun eigen woonplaats. Ze krijgen een formulier en een potlood uitgereikt bij de inschrijving in de Pauluskerk.

Wie is die oude dame bij wie ze zich kunnen inschrijven? Dat is meteen de eerste historische figuur! De route is ongeveer 2 ½ km lang. Medewerking wordt verleend door de Pauluskerk, Boekhandel Den Boer, Ali's groente en fruit en Vrienden van het Cantonspark. We hopen op een grote opkomst. Kinderen, kleinkinderen, de kinderen van de burens.... Ze zijn allemaal welkom. De inschrijving kost € 2. Opa's en oma's, pappa's en mamma's mogen gratis mee. Wie weet valt er voor hen ook nog wat te leren!

Kunnen de kinderen een prijs winnen? Natuurlijk! Drie kanjers die de vragen goed hebben beantwoord krijgen een interview met foto in de Baarnsche Courant.

Zo werken ze aan hun eigen plaatselijke bekendheid!

Oproep!

Voor de Vossenjacht die de HKB op zaterdag 18 mei organiseert zijn er nog een paar dingen nodig. Die kunnen gehuurd worden, maar misschien kunt u ons helpen. Natuurlijk wordt er goed voor uw spullen gezorgd.

Er wordt nog gezocht naar:

- Een ouderwets leren pilotenhelm, met ouderwetse vliegbriil. Ook een lange regenjas met ceintuur, beige, beetje militaire stijl, is welkom.
- Een japon voor Koningin Emma. De kans is klein dat zoiets in uw kast hangt, maar je weet maar nooit!
- Een witte blouse met hoge sluiting: Laura Ashley-achtig. Geen puntkraag. Daarbij een zwart fluwelen lint om er als strikje omheen te dragen.
- Leren zak/tas met schouderhengsel die als postzak kan dienen (voor bode uit de 19e eeuw).

En..... we zoeken nog iemand die bakker de Ruijter wil spelen. Voor bakkerspak en achtergrond-info wordt gezorgd!

Reacties kunnen gestuurd worden naar: olthof.machteld73@gmail.com

Meester Pluimprijs postuum naar Eric van der Ent

De Meester Pluimprijs 2024 is postuum uitgereikt aan Eric van der Ent. De lokale geschiedschrijver en oprichter van Het Groene Graf.nl overleed zaterdag 11 november 2023 op 58-jarige leeftijd. Leen Bakker, de huidige voorzitter van het Groene Graf en het Geheugen van Baarn, nam op 13 april jongstleden de oorkonde met sculptuur in ontvangst. Bij de dankbetuiging werden Karla Roskamp, John Kappers en Ed Vermeulen betrokken. De overhandiging gebeurde door Petra Spigt, voorzitter van de Historische Kring Baerne, in de Oudheidkamer onder de bibliotheek aan de Hoofdstraat. Van der Ent was een onvermoeibare graver in de geschiedenis van Baarn en heeft mensen in binnen- en buitenland kennis laten maken met onze lokale geschiedenis. Publicaties van zijn hand verschenen in de Baarnsche Courant en op de website van Het Groene Graf en Het Geheugen van Baarn.

De Meester Pluimprijs wordt jaarlijks als speldje uitgereikt door het bestuur van de Historische Kring Baerne. Dit jaar is het speldje een onderdeel van een sculptuur geworden en is gestoken in een zesduizend jaar oude vuursteen, uit Grand Pressigny Midden Frankrijk, die Jan van der Laan beschikbaar heeft gesteld.

Voor aankondiging tentoonstelling 150 jaar Ooster Spoorweg

Op 1 juni zal er in de Oudheidkamer een korte tussententoonstelling starten die gewijd is aan het 150-jarig jubileum van ons station en de spoorlijn Amsterdam - Amersfoort.

In 1874 werd Baarn voor het eerst aangesloten op het steeds groter wordende netwerk van spoorlijnen. Baarn heeft als enige plaats langs de spoorlijn nog het originele station, hoewel er in de loop der tijd behoorlijk wat gebouwd, uitgebouwd en gesloopt is op het spoorterrein.

U bent van harte welkom tussen 1 juni en 15 juni a.s. tijdens de openingstijden van de Oudheidkamer.

Op 8 juni zal er in Baarn een aantal activiteiten plaatsvinden op het station en op de Brink. Het exacte programma is nog niet bekend, dus houd de aankondigingen in de gaten.

Excursie Oorlogsmonumenten voor basisschool Gaspard de Coligny

(verslag Machteld Olthof)

Op 22 april heeft de Wandelingencommissie van de Historische Kring Baerne een kleine excursie verzorgd voor de leerlingen van groep 8 van basisschool Gaspard de Coligny. Zo'n 21 leerlingen en twee docenten, onder wie de directeur, hadden zich verzameld bij de Generaal. Bij Villa Medan werd uitgebreid stilgestaan bij de laatste dagen van de oorlog en wat zich daar en ertegenover in het bos heeft afgespeeld. De kinderen waren onder de indruk van de monumenten in het bos voor Ernst van Kempen en Arnold Loterijman, en van het verhaal van Willi Kulla, bijgenaamd 'de slager'. Zij wilden van alles weten: of beide mannen er nog lagen begraven, of er kogelgaten in de bomen zaten. Ook was er een leerling die nog nauwelijks iets van de oorlog had meegekregen omdat hij een andere achtergrond heeft. Hij kende het begrip 'in het verzet zitten' niet. Een meisje dat bij de Scoutinggroep Ernst van Kempen zit legde uit hoe en waarom zij het monument onderhouden. Vervolgens bezochten we het

Oorlogsmonument op het Stationsplein. De aandacht ging allereerst uit naar de gedenksteden die daar ieder jaar door leerlingen van de basisscholen worden bijgelegd en vervolgens naar het monument zelf, waar ook weer Ernst van Kempen op staat. Er werd verteld van het verzet, hoe moedig het was om daar aan mee te doen en wat de straf was als je werd gepakt: de dood of concentratiekamp. Ze kregen twee persoonsbewijzen te zien: een echte en van dezelfde persoon het valse exemplaar. De meeste indruk maakte het Joods monument: de kinderen werden stil toen ze zagen hoe hele gezinnen waren uitgeroeid, met kinderen van hun eigen leeftijd soms. Er was een meisje dat vertelde van haar Joodse overgrootvader die uit een trein op weg naar een concentratiekamp had weten te ontsnappen.

Het is duidelijk dat dit soort excursies heel belangrijk is, juist nu. Hopelijk beseffen de kinderen nu meer hoe verschrikkelijk oorlog is.

Blik op Lage Vuursche

“De mooiste midgetgolftuin van Europa”

Leo Terschegget is een bekend gezicht in de Lage Vuursche. De Vuurschenaar is het gezicht van De Vuursche Boer geweest en heeft zich ook verdienstelijk voor de contactcommissie en ondernemersclub gemaakt.

In de afgelopen decennia heeft hij een groot aantal foto's van *Toen en Nu* verzameld. Geschikt voor een maandelijks column. De maand april heeft Leo het over de midgetgolftuin

“Het is de mooiste midgetgolftuin van Europa”, vindt Leo, die als klein kind al vaak 18 holes liep.

In 1953 was het de heer Giltay Veth, die op de huidige locatie naast het weiland een minigolfgrasbaan aanlegde. Later kwamen er een 18 holes

grasbaan en de biljartbaan bij.

Roef Terschegget, de vader van Leo, was er veertig jaar in vaste dienst. Giltay Veth verkocht de accommodatie in zeventiger jaren, eind vorige eeuw, aan Hans Boot en echtgenote Claartje. Nu exploiteren hun dochters Claartje, Drieke en Marieke de fraaie attractie.

“Zondag staat het rijen dik bij de entree. De inrichting is altijd gelijk gebleven. Het moet mogelijk zijn ieder hole in een slag te halen”, stelt Leo.

Als kind was hij veelvuldig in de tuin te vinden. Tegenwoordig golft hij in Soestduinen. Het putten gaat hem nog steeds goed af.

Even voorstellen...

Ik ben Klaas Boer en sinds 12 maart 2024 ben ik lid van de Historische Kring Baerne. Na mijn aanmelding werd ik door het bestuur benaderd met de vraag of ik de vacante functie van secretaris op mij wilde nemen en na een moment van aarzeling, heb ik hierin toegestemd. In de Algemene Leden Vergadering van 27 maart ben ik met instemming van de aanwezige leden geïnstalleerd.

Ik ben geboren in Hilversum en in mijn werkzame leven heb ik 39 jaar diverse logistieke functies bekleed bij twee verschillende bedrijven in de medische apparatuur voor ziekenhuizen. Voor die tijd heb ik nog een paar jaar in de horeca gewerkt, o.a. in Baarn, in welke tijd ik mijn vrouw heb leren kennen.

Na in Hilversum, Utrecht, Baarn en weer Hilversum te hebben gewoond, zijn wij, inmiddels getrouwd en met een dochter van 4 jaar, in 1993 definitief in Baarn komen wonen.

Mijn hobby's zijn het onderhouden en berijden van 50er en 60er jaren brommers en het ontwerpen, maken en restaureren van glas in lood ramen, waar ik na mijn pensionering veel tijd aan ben gaan

besteden. Voor het glas in lood heb ik, samen met twee dames, een atelier aan de Hermesweg, waar ik veel uren doorbreng. Belangstellenden voor dit oude ambacht wil ik van harte uitnodigen om eens een kijkje te komen nemen.

Nu komt daar dus het secretariaatswerk voor de Historische Kring bij, zodat ik geen moeite zal hebben om mijn dagen te vullen. Op korte termijn wil ik kennis maken met de verschillende werkgroepen om me het reilen en zeilen van de Historische Kring eigen te maken.

In memoriam Teun Stein

Onlangs bereikte ons het bericht dat oud-voorzitter Teun Stein van de Historische Kring Baerne, op 29 maart 2024 is overleden. Hij was onze voorzitter van 2002 tot 2011. Nadat hij als voorzitter afgetreden was, is hij zich blijven inzetten voor de Historische Kring als vrijwilliger in de "interview commissie", om verhalen op te tekenen van Baarnaars en Barinezen, opdat ze niet verloren gaan.

Bij zijn aantreden als voorzitter in 2002 heeft hij een artikel geschreven in de Baerne van december 2002.

Daarin vertelt hij dat hij zeer verknocht was aan ons dorp. Zijn roots lagen in Baarn en hij voelde zich zeer verweven met de plaatselijke geschiedenis. Ook zijn grootouders waren Barinezen. Hij had veel ervaring opgedaan in verschillende bestuursfuncties en toen hij gevraagd werd door Jan van der Kraats, om hem op te volgen als voorzitter moest hij er even over nadenken, maar zei ja en daar heeft hij nooit spijt van gehad.

Hoewel er meer op hem af kwam dan hij zich had voorgesteld, zo vertelde hij.

Wij zullen hem herinneren als een zeer aimabele man.

Het bestuur

Agenda

30 april	20.00 uur Lezing Sander Wassing in de Herberg van Paulus
2 mei	20.00 uur Vondst van het Jaar in de Herberg van Paulus
1 juni – 16 juni	Tentoonstelling 150 jaar Ooster Spoorweg in de Oudheidkamer
7 september	Cultureel Festival

Jubileumactiviteiten 50 jaar Historische Kring Baerne

18 mei	Vossenjacht
Tot 30 juni	Inzenden foto's Fotowedstrijd "MIJN BAARN"
29 juni-30 nov.	Tentoonstelling "De Jaren 70 in Baarn" in de Oudheidkamer
6 september	Tentoonstelling foto's van de fotowedstrijd in de Speeldoo's
19 oktober	Jubileum Stadswandeling
22 oktober	Avond van de Baarnsche Geschiedenis met presentatie Jubileumboek en uitreiking prijzen fotowedstrijd